

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wspieranie funkcji sensorycznych [ćwiczenia], PG_00150077						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2029/2030		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	5	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	9	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Karolina Tersa					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		50.0	80
Cel przedmiotu	Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności umożliwiające postawienie satysfakcjonującej diagnozy, zaplanowanie i przeprowadzenie terapii w obszarze zaburzonego funkcjonowania sensorycznego małego dziecka.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[E.1WW.W.2] Zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; podstawy neuropsychologii; psychologię rozwoju, w tym prenatalną; etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych; psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka; czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka; zagadnienie niepełnosprawności i zagrożenie niepełnosprawnością; rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych, mózgowe porażenie dziecięce, autystyczne spektrum zaburzeń, ADHD i zaburzenia językowe; problematykę zaburzeń emocji i zachowania u dzieci, psychohigieny, profilaktyki i wczesnego rozpoznawania zaburzeń rozwoju; zasady opieki i pielęgnacji wychowującej małego dziecka, psychoedukacji oraz wsparcia psychopedagogicznego rodziców lub opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem; zasady przeprowadzania treningów umiejętności wychowawczych; rolę zabawy i metody aktywizujące w pracy z małym dzieckiem; rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka; psycholingwistykę rozwojową; zagadnienie kształtowania mowy i języka dziecka, wczesnej nauki czytania w normie i patologii, ryzyka dysleksji, w tym jej diagnozy i terapii; metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka; rolę wspomagania rozwoju intelektualnego; metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); podstawy języka migowego; rolę komputera, mediów i nowych technologii we wspomaganiu rozwoju dziecka; zasady organizacji opieki i wychowania małego dziecka w Polsce; zasady organizacji, modele i standardy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz wczesnej interwencji terapeutycznej;	zna teorie dotyczące rozwoju sensorycznego; definiuje zaburzenia tej sfery; identyfikuje specyficzne trudności sensoryczne u dzieci z określonymi niepełnosprawnościami	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[E.1WW.U.1] Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii; wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone; realizować poradnictwo laktacyjne; interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju; wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci</td><td>określa etiopatogenezę zaburzeń rozwoju sensorycznego; określa i analizuje typy zaburzeń rozwoju sensorycznego; planuje wsparcie w tej sferze</td><td>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport</td></tr><tr><td>[E.1WW.K.2] jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych</td><td>jest gotów do wykorzystania swojej wiedzy do analizy trudności sensorycznych małych dzieci</td><td>[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[E.1WW.U.1] Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii; wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone; realizować poradnictwo laktacyjne; interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju; wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci	określa etiopatogenezę zaburzeń rozwoju sensorycznego; określa i analizuje typy zaburzeń rozwoju sensorycznego; planuje wsparcie w tej sferze	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport	[E.1WW.K.2] jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	jest gotów do wykorzystania swojej wiedzy do analizy trudności sensorycznych małych dzieci	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu								
[E.1WW.U.1] Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii; wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone; realizować poradnictwo laktacyjne; interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju; wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci	określa etiopatogenezę zaburzeń rozwoju sensorycznego; określa i analizuje typy zaburzeń rozwoju sensorycznego; planuje wsparcie w tej sferze	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport								
[E.1WW.K.2] jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	jest gotów do wykorzystania swojej wiedzy do analizy trudności sensorycznych małych dzieci	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta								
Treści przedmiotu	Wykorzystanie diagnozy funkcjonalnej do stworzenia programu pracy ze zmysłami małego dziecka. Deprywacja sensoryczna oraz przestymulowanie: rozpoznanie i postępowanie. Terapia sensoryczna według Carla Delacato. Formy stymulacji polisensorycznej. Rytuały sensoryczne w codziennej pracy terapeutycznej (na przykładzie porannego kręgu i Snoezelen). Integracja sensoryczna w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami. Angażowanie czynności życia codziennego do regulowania zaburzeń zmysłów u małego dziecka. Zmysły w animaloterapii. Deprywacja sensoryczna i jej konsekwencje dla późniejszego funkcjonowania człowieka.									
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie przedmiotów Psychologia rozwojowa, Diagnoza małego dziecka z zaburzeniami rozwoju. Student opisuje prawidła rozwojowe we wczesnym dzieciństwie, wymienia podstawowe obszary rozwoju, zna znaczenie wyczerpującej funkcjonalnej diagnozy dla wytyczania ścieżek terapii.									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
	aktywność	50.0%	14.0%							
	obecność	75.0%	1.0%							
	zestaw scenariuszy	50.0%	85.0%							

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęć
		Ayres, A. J., (2015), Dziecko a integracja sensoryczna, Gdańsk, Harmonia Universallis. Ayres, A. J., (2018), Integracja sensoryczna a zaburzenia uczenia się, Gdańsk, Harmonia Universallis. Balejko, A., (2007), Zmysły ich funkcje. Mamo, tato, już was widzę i słyszę. Sprawdź jak rozwija się twoje dziecko, Białystok, Antoni Baleko Wydawnictwo Logopedyczne. Borkowska, B., Wagh, K., (2011), Integracja sensoryczna na co dzień, Warszawa, Wyd. Lekarskie PZWL. Grodecka, A., (2012), Wielozmysłowość. Filozofia i dydaktyka, Kraków, Wyd. Naukowe UAM. Machoś-Nikodem, M., (2009), Dogoterapeutyczny program polisensorycznej stymulacji porozumiewania się. Poradnik dla logopedów, dogoterapeutów i nauczycieli wykorzystujących terapię kontaktową w pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi, Warszawa, CMPPP. Maas, V., (2016), Uczenie się przez zmysły, Gdańsk, Harmonia Universallis. Modrak, M., (2016), Pamięć sensoryczna czyli Myśleć ciałem. Doskonalenie zasobów pamięci zmysłowej, Warszawa, Difin. Morgan, E., Watkins, S., (2004), Ocena umiejętności rozwojowych małych dzieci z niepełnosprawnością sensoryczną i dodatkowymi uszkodzeniami w wieku od 0 do 6 lat. Skala rozwojowa programu INSITE. Podręcznik instruktażowy, Łaski, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi. Poland, J., (2009), Wrażliwe dziecko, Poznań, Wyd. REBiS. Przyrowski, Z., (2012), Integracja sensoryczna. Wprowadzenie do teorii, diagnozy i terapii, Warszawa, Empis. Voss, A., (2017), Zrozumieć sygnały sensoryczne dziecka, Gdańsk, Harmonia Universallis. Wyburn, G. M., Pickford, M. W., (1970), Zmysły i odbiór wrażeń przez człowieka, Warszawa PWN. Zawiślak, A., (2009), Snoezelen (Sala Doświadczenia Świata). Geneza i rozwój, Bydgoszcz, Wyd. UKW. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta Aquilla, P., Sutton, S., Yack E., (2014), Tworzenie więzi poprzez integrację sensoryczną, Gdańsk, Harmonia Universallis. Cieszyńska, J., Korendo, M., (2007), Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6 roku życia, Kraków, Wyd. Edukacyjne.

	Uzupełniająca lista lektur	Barańska, M., (2016), Sensoryczny, piękny świat. Zabawy z wierszykami rozwijające integrację sensoryczną, Gdańsk, Harmonia. Charbicka, M., (2017), Integracja sensoryczna przez cały rok, Warszawa, Difin. Erkert, A., (2002), Zabawy rozwijające zmysły, Kielce, Jedność. Lekan, E., (2016), Zabawy sensoryczne, Warszawa, Wydawnictwo Szkolne PWN. Loescher, W., (2002), Jak to pachnie i smakuje? Zabawy rozwijające zmysł węchu i smaku, Kielce, Jedność. Silberg, J., (2007), Poznawanie zmysłów przez zabawę, Warszawa, K. E. Liber. Świstak, A., Świstak, M. (2015), Zabawy z ryżem. Edukacyjne zabawy rozwijające kreatywność i integrację sensoryczną, Gdańsk, Wyd. Harmonia. Winczewska, A., (2018), Widzę, słyszę, czuję Zabawy aktywizujące zmysły kilkulatków, Gdańsk, Wyd. Harmonia.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.